

vendinger, det ærede Medlem gjorde derimod, have nogen synderlig Betydning. Han udtalte, at der blev mindre Penge til Foreningerne, naar Kommunerne toge en Del deraf, men der er ingen Tvivl om, at efterhaanden som der bliver virkelig Brug for flere Penge, hvis baade Kommuner og Foreninger tage kraftigt fat paa denne Opgave, vil der ogsaa nok blive stillet Penge til Raadighed. Og naar han mente, at Kommunerne ville konkurrere med Foreningerne, tror jeg ganske vist ikke, der vil blive et saadant Kapløb mellem Kommuner og Foreninger om at opkøbe Ejendomme. Jeg er temmelig sikker paa, at Kommuner og Foreninger, som jo arbejde hen imod samme Maal, ikke paa nogen Maade ville søge at stille en Konkurrence op imod hverandre. Og naar saa det ærede Medlem endelig sagde, at han ikke har den Tillid til den privilegerede Valgret, som det synes, at Mindretallet i saa høj Grad er i Besiddelse af, vil jeg dog dertil sige, at vi maa jo benytte Kommunalraadene, saaledes som de for Øjeblikket findes, i den Lovgivning vi lave; saa længe vi have den nu bestaaende kommunale Lovgivning, er der ikke noget ved den Ting at gøre. Og det forekommer mig dog, at det kan ikke nægtes, at hvis man virkelig vil ind paa Fæsteforholdet og have den Sag prøvet, saa kunne Kommunerne langt bedre gennemføre det, end de private Foreninger kunne. Det vil være en uhyre besværlig Sag for private Foreninger at gøre et virkeligt Forsøg i den Retning, hvorimod det vil være meget let for en Kommune, der har Villie dertil, at gøre et saadant Forsøg. Derfor synes jeg, at de skulde have Lejlighed dertil, og det er det, vi gennem vort Forslag til en ny § 10 have givet dem. Jeg skal fremdeles anbefale Forslaget og de af Flertallet stillede Ændringer til Vedtagelse.

Harald Jensen: Der er fra en enkelt Side blevet sagt om dette Lovforslag, at det væsentlig vilde støtte Gaardmandsklassen, og der er blevet sagt, at dette burde man ikke gøre. Jeg vil sige, at det er ikke det værste, jeg finder ved dette Lovforslag. Forholdene ere i Virkeligheden efter min Opfattelse saadanne, at der sidder Masser af Gaardmænd, eller om ikke Masser, saa dog en stor Mængde Gaardmænd, som sidder ret trykket i det, med stor Familie, og hvis Børn glide ganske stille ned i Husmands- og Arbejderklassens Rækker. Man har paa Landet et

gammelt Ord, der siger, at Landarbejderbænken og Husmandsbænken er saa lang, at Gaardmændenes Sønner ogsaa kunne faa Plads paa den. Jeg skulde ikke have noget imod, om dette Forslag kunde bidrage til at ordne Forholdene saaledes, at de unge Mænd af Gaardmandsklassen, som nu glide ned i Landarbejder- og Husmandsklassen og forøge Landproletariatet, her kunne finde et Omraade, hvor de kunde skabe sig gode Forhold. Men paa den anden Side kan jeg godt tiltræde den anførte Udtalelse, for saa vidt man derved mener, at Gaardmandssønnerne, for saa vidt de ere mere bemidlede, bedre stillede i Kraft af deres Forældres større eller mindre Formue, gennem denne Lov vilde have ligesom et Privilegium paa at faa saadanne Lodder, og derfor har det ogsaa været min Hensigt med at stille Ændringsforslag at søge Forholdene ordnede saaledes, at det kun kom dem til gode ude paa Landet, som trængte dertil, enten de saa kom fra det ene Hjem eller fra det andet. Vort Landboproletariat er i Forvejen daarligt stillet, og hvad man kan gøre for at bidrage til, at det ikke forøges i Tal og i Fattigdom, skal altid have min Støtte.

Der er ligeledes blevet sagt om dette Lovforslag, at det i den foreliggende Skikkelse ikke vilde have nogen som helst Betydning. Det tør jeg heller ikke sige. Jeg tror ikke, det vil faa saa overordentlig stor Betydning, i alt Fald ikke saa stor Betydning, som jeg kunde ønske, men Fremtiden vil vise, om det ikke alligevel muligvis kunde faa Betydning nogen Steder.

Der er blevet sagt, at man her lovgiver for enkelte Tilfælde, og at man skulde holde de store sociale Spørgsmaal ude. Det forekommer mig, at vi her, navnlig vi, der repræsenterer de smaa i Samfundet, ere pligtige at søge at give ethvert Lovforslag, der fremkommer, den største og videst mulige sociale Rækkevidde. Det er det, der har været min Opgave, det er det, jeg har været med til at søge at føre igennem, og det er dette, jeg beklager, at Flertallet ikke vil gaa med til, idet det tværtimod søger at indsnævre Opgaven i Stedet for at give den saa vid Rækkevidde som muligt for alle de mange, som navnlig ude paa Landet lide og trængte til at faa underbygget deres Eksistens.

Den ærede Ordfører udtalte, at jeg havde været i Modstrid med mig selv, idet jeg her var med til at fremsætte et Forslag, som gav Kommunerne fortrinsvis Adgang til at benytte Loven, og i samme